

INFORMAČNÍ LISTY SAM 95 - BOHEMIA

5

SRPEN

ZÁŘÍ 93

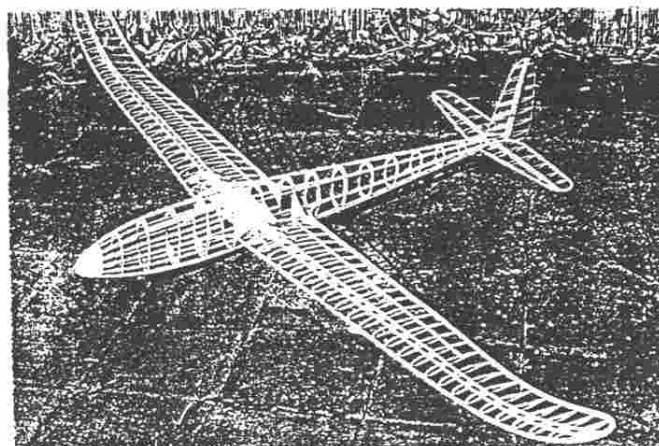
- Vychází 1x za 2 měsíce - v polovině 1. měsíce
- Zdarma pro členy SAM 95 - Bohemia
- Zodpovědný redaktor: Rad. Čížek, Žilinská 160
273 01 Kam. Žehrovice
tel.: (0312) 93206
- Spolupracovníci: Jiří Balej, Jana Balejová

Slovo sportovního referenta.

Píši tyto řádky přesně týden před "sněmovním létáním", týden po uzavěře přihlášek. Podle počtu přihlášených zřejmě o nic velkého nepojde: AV 1, AV 2-4, BV 1-4, CV 4, ARC 14, CRC 5. A vy nepřihlášení, kteří možná také přijdete, nebo přijedete, mám k vám dotaz: pořádali jste někdy soutěž pro více kategorií? Připravovali jste startovní karty, výsledkové tabule, ceny, zajišťovali časoměřiče, psali dopředu účastnické diplomy, aniž jste věděli, kolik lidí vlastně přijede? Co myslíte, je to moc velká troufalost od pořadatele, když potřebuje od vás včas korespondák, kde se telegraficky vymáčknete: kdo, s čím a ve které kategorii? Celou řadu věcí mohu udělat sám, nebo s některým pořadatelem, něco ale jen s vaší spolupřítelstí. Musím znovu připomenout ty mantinely - tentokrát ani ne ve směru ke sportovním pravidlům (i když si někteří dosud neuvědomili, že nelze libovolně zvětšit výškovku, nebo si křídlo dát moderní, skoro laminární profil), ale k pravidlům hry obecně. Dost kázání. Jeho záměr? Aby alespoň 50% členů trochu více máklo, tedy z těch, co soutěží...

R. Čížek

58 dm² motoráka "Spacer" konstrukce Šal Taibi-ho si postavil letos prezident SAM Jim Adams. Blížejiho není nic známo

Hlavní práce je hotová, tedy model je v kostře. Toto je typický větroň německé školy z dob až i předválečných a má jméno "Wiegendt". Blížeji zatím není známo.

"KÁNĚ CUP 93" - v pořadí potřetí ...

Než se u nějaké soutěže vypěstuje tradice, chvíli to trvá. To platí i o této soutěži zvláštního charakteru. Třetí kolo se létalo až 17.7.1993, v plánovaném termínu lilo jako z konve. Ale 17.7. se počasí přece jen umoudřilo, i když tato pohoda byla zasažena mezi dvě deštivá údobí. Účast byla trochu dovolenecká, soutěž odletalo jen 9 účastníků. Celé dopoledne bylo zataženo s jihozápadním větrem 2-4 m/s.

Latku v 1. kole nasadil vysoko Dvořák rovnými 300 body a když ve druhém kole přidal 315, zdálo se být rozhodnuto. Ale toto kolo získal pro sebe Zák Láda. Vyskočil s jednopovelákem za 325 b. Třetí kolo s převahou Dvořák za 305, Netáhlo 260, Hořava 247, Kostečka a ing. Vyskočil oba za 242, Formánek 234. Při zahájení posledního, 4. kola se začínalo jasnit, vylezlo sluníčko a většina soutěžících očekávala výskyt termiky. Pravda byla jiná, ve 4. kole se z 9 výsledků škrtalo 7. Pomohl si jen Pavel Černý, který výkonem 325 si pojistil 2. místo, a o 34s si polepšil Jirka Balej.

Plaketu a diplom si odnesl vítěz Fr. Dvořák, diplomy dostali ještě P. Černý a M. Hořava. Jednotlivé výkony - viz tabulka.

"KÁNĚ CUP 93" - počtvrté ...

Meteorologům se nepodařilo přičarovat nám na 15.8.1993 nějakou tu frontičku, nebe nad střední Evropou bylo už den předtím jak vymetené. Přes dovoleneckou neúčast otce a syna Vyskočilových se sešlo 10 soutěžících, létat přijel i M. Kasal a Jar. Smitka z Pňovan, což potěšilo.

V 1. kole tvrdě zaútočil Černý s 327, za ním Balej 297 a Kostečka s 286. Neodletal Formánek, měl (opět) závalu na "stanici". Druhé kolo bylo vyrovnanější, zabodovali: Netáhlo 289, Hořava 287, Smitka 267 a Dvořák 265. Třetí kolo přineslo výkony dost různorodé, pomohli si: Balej 347, Kostečka 333, Černý 313, Netáhlo 287. V posledním, čtvrtém kole se přece jen objevilo více termiky. Využil ji Balej za plných 350, Dvořák 349, Černý 345. Pro potíže s okem v prudkém slunci vzdal kolo Mir. Kasal.

Po vyškrtnutí nejslabších letů bylo toto konečné pořadí 4. kola:

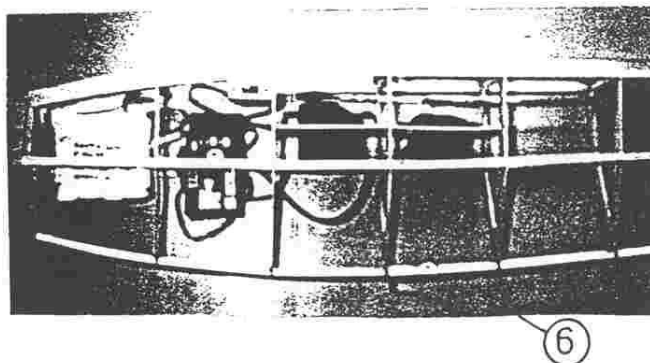
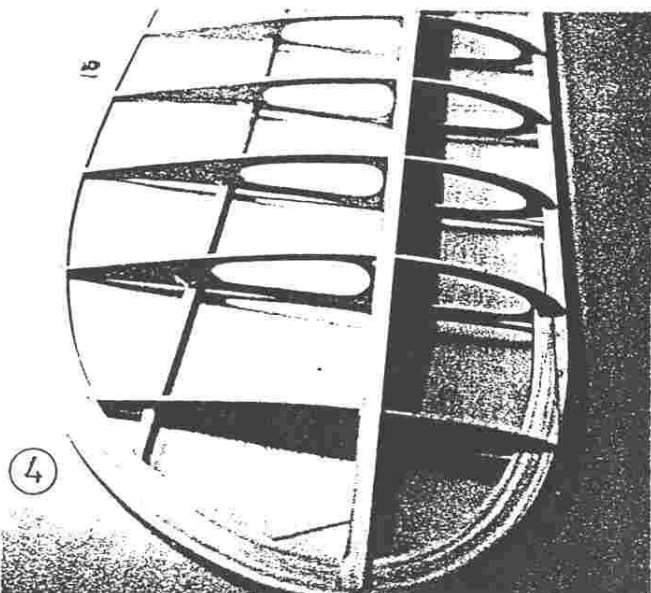
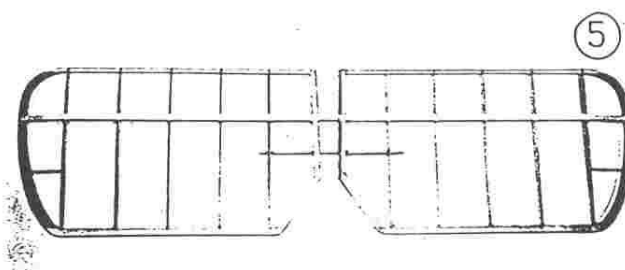
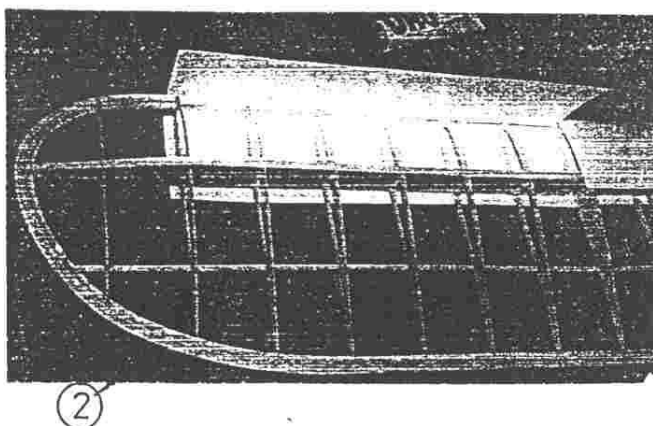
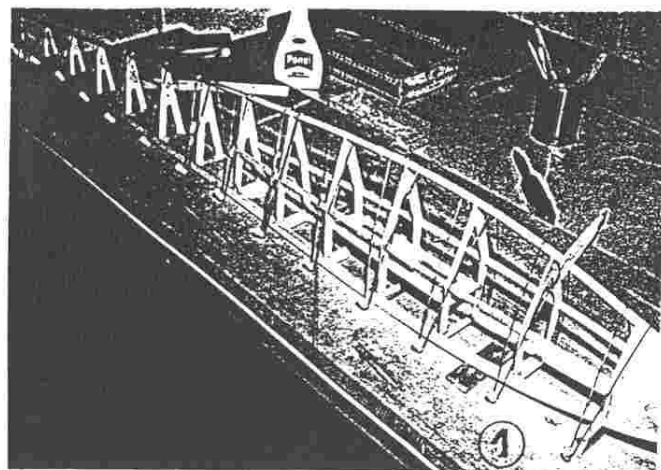
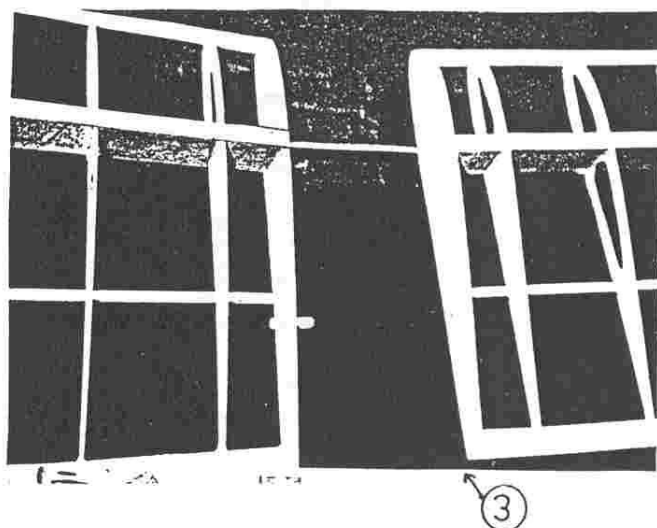
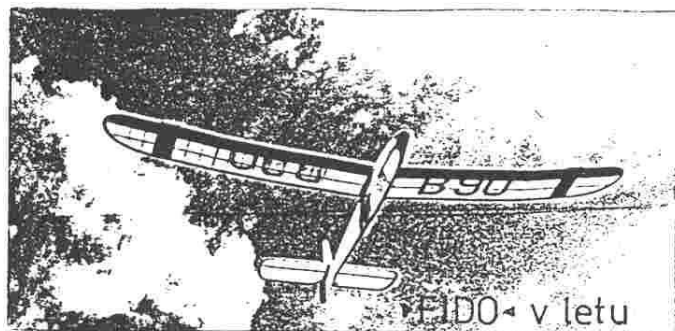
1. Balej-994, 2. Černý-975, 3. Kostečka-894, 4. Netáhlo-886, 5. Dvořák-879, 6. Hořava-808.
- Plaketu a diplom: J. Balej, diplomy: Černý P. a V. Kostečka

Připojená tabulka dává přehled výkonů ve všech dosavadních čtyřech kolech této soutěže. Rozhodující 5. kolo se letí 12.9.1993. Celkový stav po 4. kole je tento:

1. Černý Pavel	- 2780	7. Netáhlo Jar.	- 2155
2. Dvořák Frant.	- 2728	8. Vyskočil Lad.	- 2030
3. Balej Jiří	- 2702	9. Ing. Vyskočil Z.	- 1698
4. Kostečka Vl.	- 2540	10. Macháček Jar.	- 1199
5. Hořava Mil.	- 2529	11. Kasal Mir.	- 1137
6. Formánek J.	- 2188	12. Smitka Jar.	- 774

PŘEHLED VÝSLEDKŮ SOUTĚŽE "KÁNĚ CUP" po 4. kole

SOUTĚŽÍCÍ	SAM	1.kolo	2.kolo	3.kolo	4.kolo	5.kolo	stav k
		9.5.	13.6.	17.7.	15.8.		15.8.
1 ČERNÝ Pavel	$\frac{95}{40}$	997	681	808	975		2780
2 BALEJ Jiří	$\frac{95}{03}$	996	676	712	994		2702
3 HOŘAVA Miloš	$\frac{95}{08}$	985	722	736	808		2529
4 DVOŘÁK Frant.	$\frac{95}{07}$	929	572	920	879		2728
5 KOSTEČKA Vlad.	$\frac{95}{31}$	922	—	724	894		2540
6 Ing. VYSKOČIL Z.	$\frac{95}{14}$	819	212	667	—		1698
7 FORMÁNEK Jos.	$\frac{95}{21}$	787	593	680	721		2188
8 VYSKOČIL Lad.	$\frac{95}{46}$	736	572	722	—		2030
9 MACHÁČEK Jar.	$\frac{95}{19}$	541	—	—	658		1199
10 NETÁHLO Jar.	$\frac{95}{52}$	—	565	714	886		2155
11 KASAL Mirek	$\frac{78}{21}$	—	682	—	455		1137
12 SMITKA Jar.	$\frac{78}{48}$	—	135	—	639		774

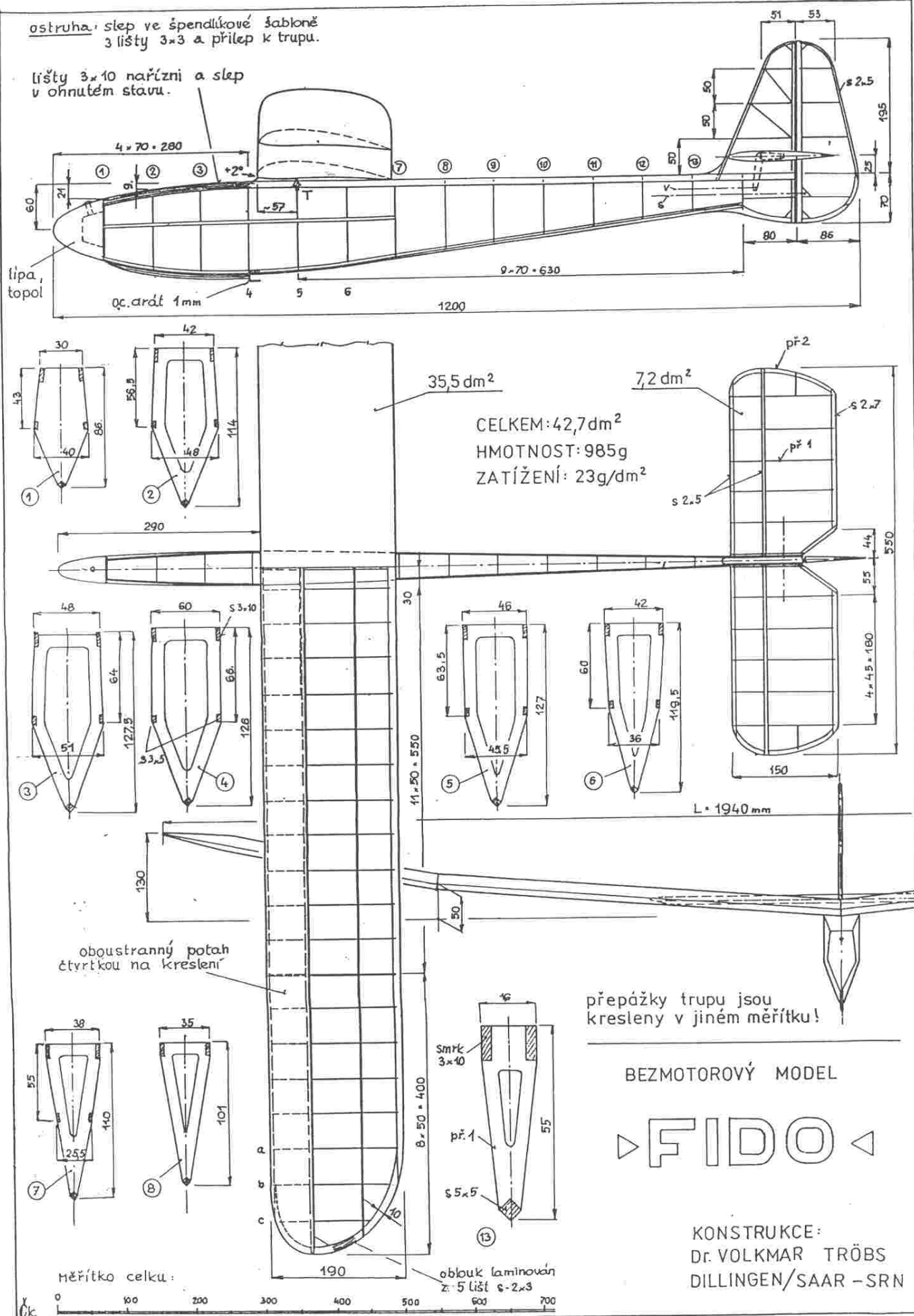
Nabízíte, scháníte ?

● Fr. VOŠKA nabízí velmi zachovalou RC soupravu FUTABA 27, 120 MhZ - 3 kanál se 2 servy, nabíječkou a akumulátorem za 2.000,- Kčs. Případné další dotazy se známku na odpověď na redakci.

● Serva Bedá - Graupner prodá R. Čížek.

ostruha: slep ve špendlíkové šabloně
3 listy 3×3 a přilep k trupu.

lišty 3×10 nářizní a slep
v ohnutém stavu.

Rádiově řízený větroň "FIDO".

Brzy po postavení svého prvního modelu "Baby" dostal Dr. Volkmar Tröbs ze SNR, kdy ještě jako kluk navrhovat něco většího, než byla "Baby". Tak vznikl návrh tehdy volného větroně "Fido", pro nějž našel inspiraci v knize profesora Gymnicha "Stavba modelů větroňů v teorii i praxi". Podnět k překreslení na RC dala Dr. Tröbsovi jeho dcera Claudia, která zřejmě chytila od otce nějaký modelářský bacil. A tak skorem po 40 letech došlo v roce 1990 k realizaci RC "FIDA". Claudia si poletuje už přes dva roky k plné spokojenosti s RC Fido a já jsem tento model pro jeho vyváženou koncepci vybral pro naše číslo 5. Takto detailní výkres jsem mohl ale nakreslit jen díky pochopení Dr. Tröbse, který mně poskytl potřebné podklady. Model se hodí jak pro létání v termice, tak pro svah a pro přepravu je velmi skladný. Přiblížím vám trochu stavbu jednotlivých částí:

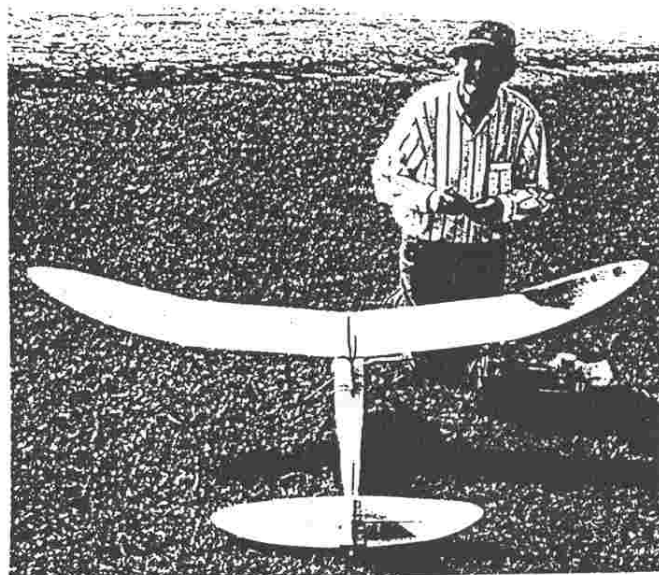
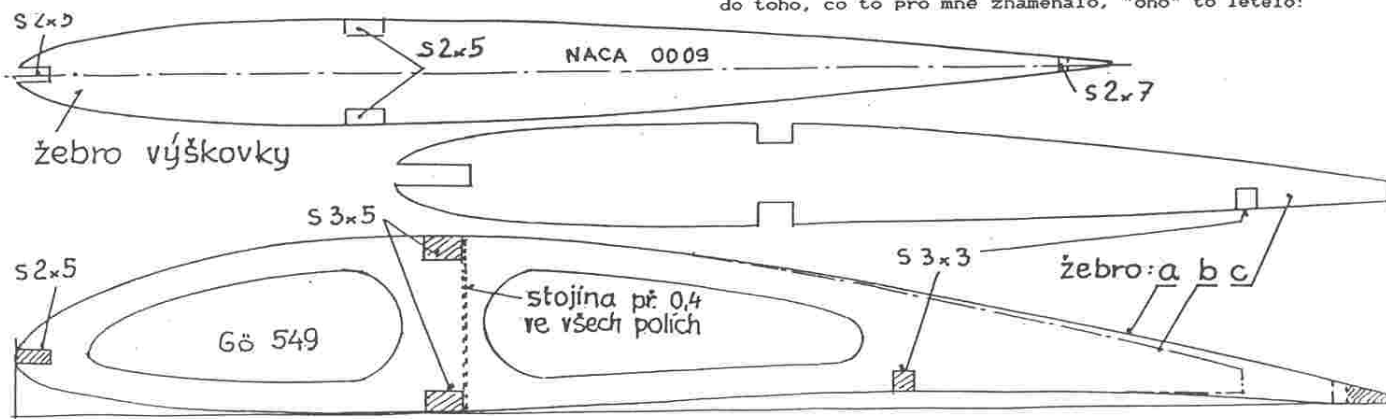
Trup má vpředu pětiboký průřez, který za křídlem přechází do průřezu trojúhelníkového. Je stavěn z borových lišt a překližkových přepážek. Hlavním elementem jsou dvě lišty 3x10, které jsou přímkové od náběžné křídla až k nosníku směrovky. Část lišt před křídlem je naříznuta a opět slepena v potřebném oblouku. Trup se staví na prknech, obráceně, v místech ohybu hlavních lišt je podložen. Přepážka č. 1 je ze 4mm překližky (ostatní z př. 1 mm) a hlavice je na ní přilepena. Spodní lišta je smrk 5x5 a přilepí se k přepážkám rovněž v poloze "na zádech". V místě všech přepážek se lepení zajišťuje gumovými oky k desce. Nakonec se přilepí z lišt 3x3 laminovaná ostruha a za ní se přiváže dvojitý startovací háček z 1 mm ocel. drátu (obrázek č. 1).

Křídlo má dvojité lomení, uprostřed je dělené. Hlavní nosník z lišt 3x5 je stabilizován v celém rozsahu rozpětí stojinou z překližky 0,4 mm, v rozměří prvních 5 polí křídla oboustranně. Žebra jsou vyřezána z př. 1 mm a vylehčena mimo žebírek ve zlomu a kořenových. Navíc je nosová část křídla potažena čtvrtkou na kreslení (viz obr. 2). Obě poloviny křídla jsou spojeny ocelovou planžetou 1 mm nasouvanou do mosazných pouzder, zalepených mezi pásnice nosníku šikmo v odpovídajícím vzepětí střední části křídla - planžeta je tedy přímková (viz foto č. 3). Koncové oblouky jsou laminovány z lišt 2x3 - viz foto č. 4.

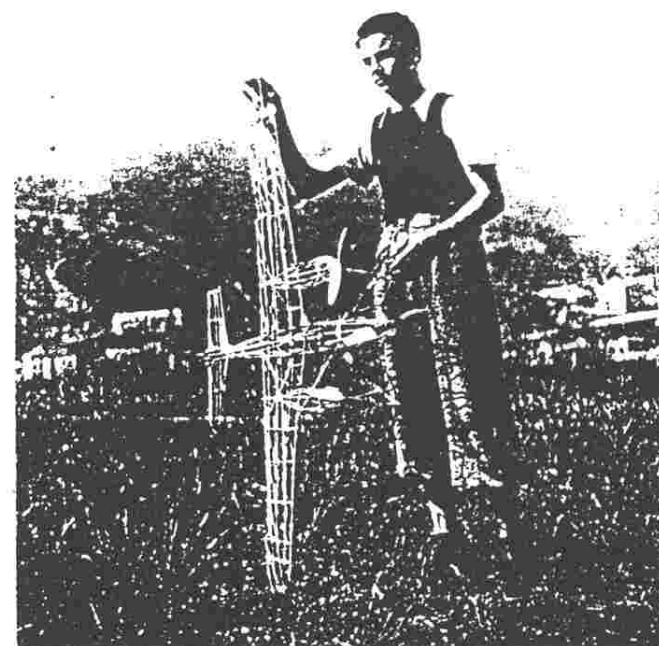
Kormidlo - výškovka je dělena v uspořádání jako "plovoucí" osobně se domnívám, že původní výškovka neměla ani výřez pro pohyb směrovky, ale to už připustíme jako nutno úpravu pro RC uspořádání. V SRN se totiž létá kategorie Antik-modifik, kde se povolují odchylky nad 5 %. Uspořádání ovládání výškovky je běžné - pomocí dvouramenné páky. Obě poloviny spojují dva ocelové dráty o 2 mm z nichž první slouží jako otočná hřídelka a druhý drát je vodič. Výškovka má v celém rozsahu stejný symetrický profil a oblouky jsou opět laminované (viz obr. 5). Směrovka je běžné konstrukce s žebry a diagonálami, je plochá. Velikost vlastní směrovky je dostatečná a jistě účinná.

RC Souprava - použité rádio je Simprop Super 12, ale to myslím není důležité. Ovládání je směrovka a výškovka. Jak je RC souprava v trupu uspořádána, ukazuje foto č. 6. Obě serva jsou přišroubována na společnou podlážku zalepenou v trupu. Hádám bych, že "rok narození" Fida můžeme dát do roku 1954, úplně přesně to nevím. Předpokládám, že Fido obohatí výběr větronů u nás i když 23 g/dm² není zase tak málo. Kompletní model v kotrě ukazuje obrázek č. 7 a v letu obrázek č. 8.

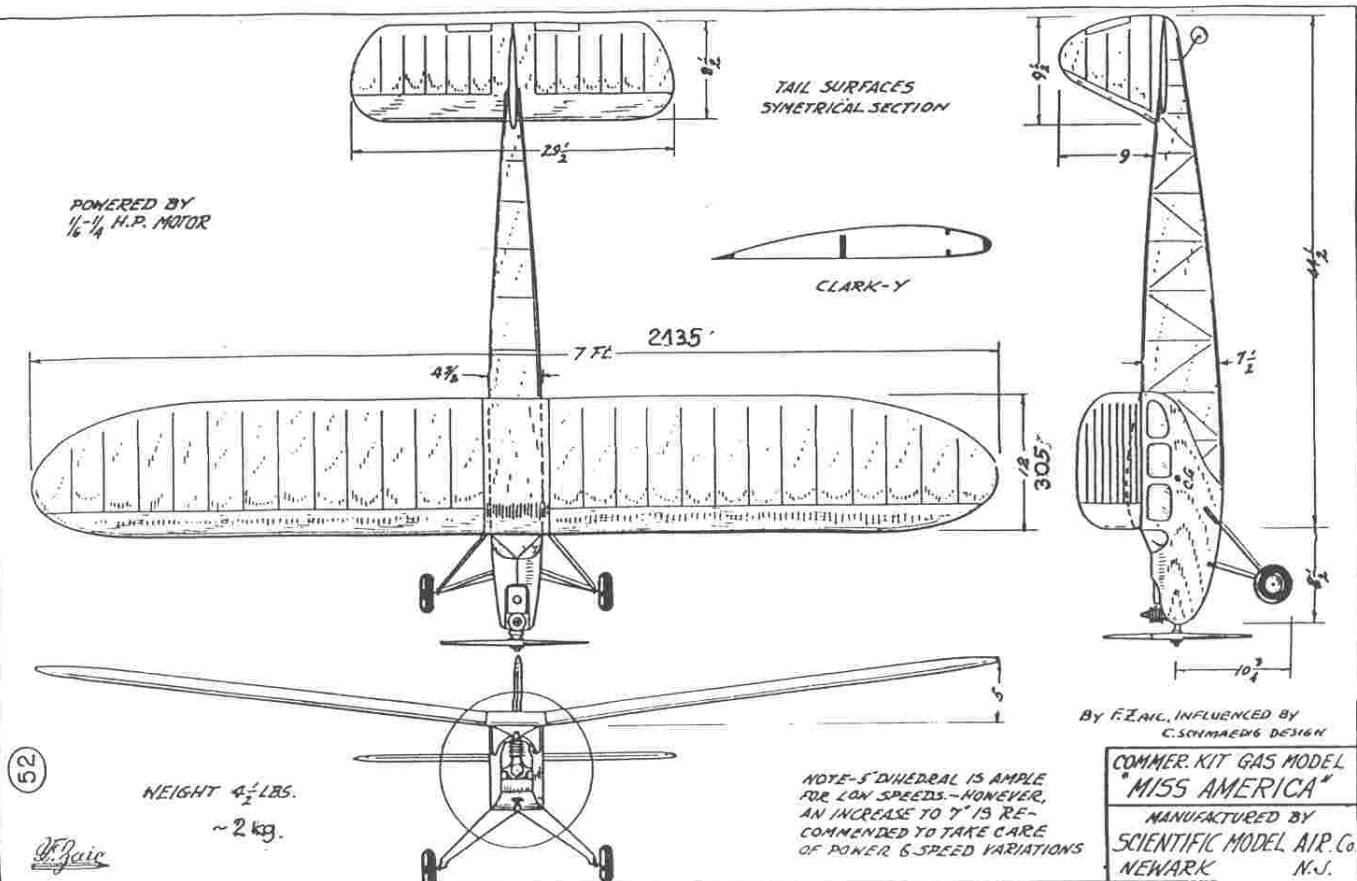
PODKLADY : Dr. V. Tröbs, Antik Rundschau 1991

Ed Hamler ze SAM 27- Severní Californie je jedním z nejčipernějších soutěžících této chasy. Na obrázku je s jedním z nejčastěji létaných modelů v USA: Playboy, na soutěži ve Woodlandu poblíž Sacramento.

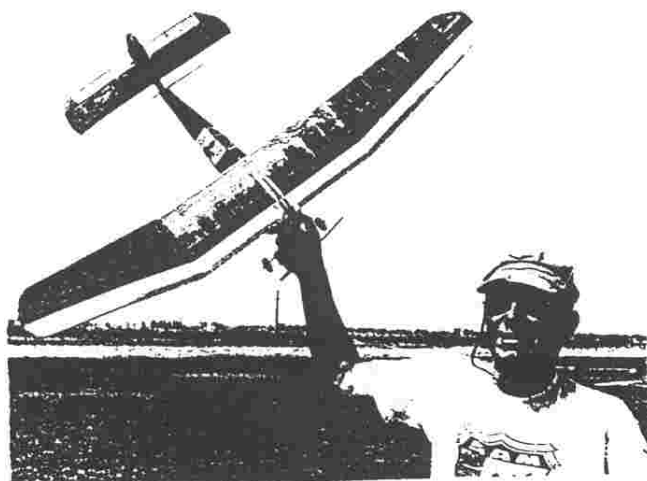

Už ani nevím, proč jsem se pustil v roce 1937 do třímotorového gumáka. Inu, člověk má v necelých šestnácti různé nápady. Výkony nebyly nijak oslnivé, největší uletěná vzdálenost asi 120 metrů, čas se neměřil. A výš než 5 m to také nelétalo. Ale vžijte se do toho, co to pro mně znamenalo, "ono" to letělo!

Plánek odelu "Miss America" je převzat z ročenky Franka Zaice z roku 1937. Model má rozpětí 2135 mm, hloubku křídla 305 mm. Benzinový motor o výkonu 1/6-1/4 HP což odpovídalo asi naší dobré Letné 6,3 cm³, případně Kordově 7,5 cm³. Pro silnější motor se doporučuje zvětšit vzepětí křídla. A pro RC uspořádání bych doporučil podstatně zesílit hlavní nosník. Už tehdy byla prodávána stavebnice tohoto úspěšného modelu. "Miss America" byla také mým vzorem při stavbě modelu prvního motoráka v lednu 1942.

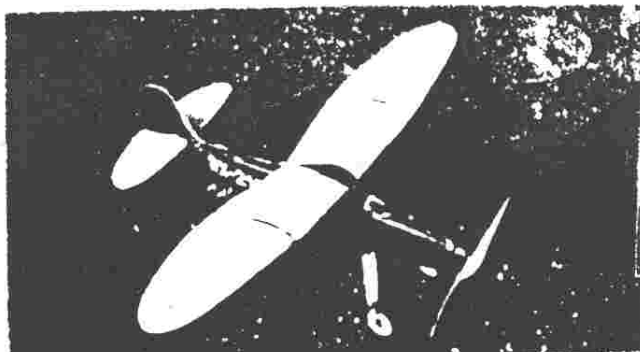
R. Čížek

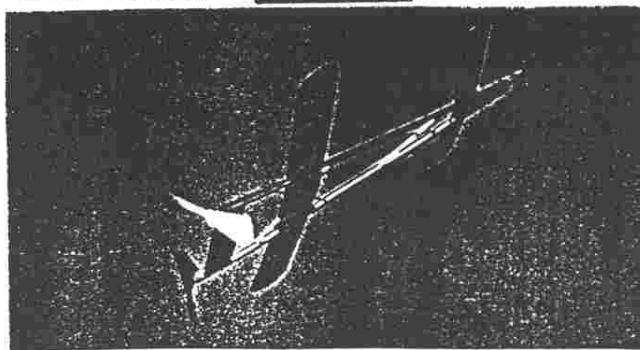
- Don Bekins z Californie opět jinak. Tentokrát s velmi rozšířenou a úspěšnou zmenšeninou modelu "LANZO 1938 BOMBER", tedy "1/2 A Bomber" s motorem Cox 0,8 cm³. Výborný motoráček. Třípohledový plánek bude v "Informačních listech" koncem tohoto roku.

Co přinese listopadové č. 6

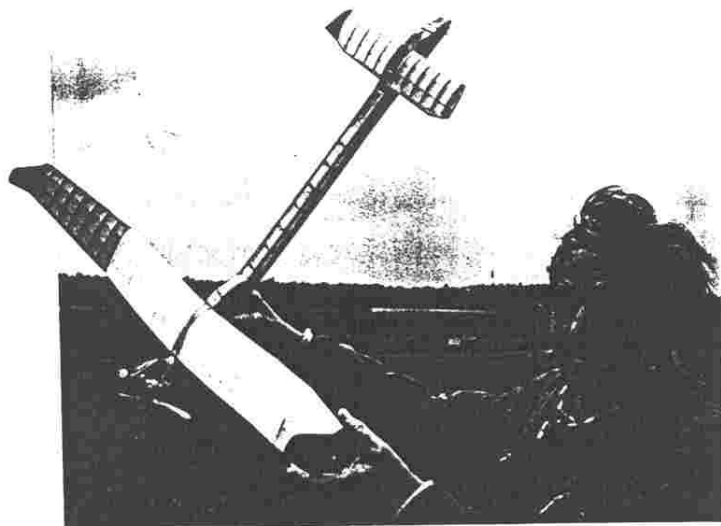
Mimo jiné: Třípohledový plánek zajímavého motoráčka, plánek Wakefieldu "Zombie" Rona Warringa z V. Británie a obřího motoráka "Valkirie" z USA. Stránku fotek: "z domova i ze světa", soutěže: SRN-Wasserkuppe, naši "Sněmovou" a konečné vyhodnocení seriálu "Káně CUP 93". Zamyšlení nad soutěží na dálku (postal contest). Obří samokřídlo pražáka R. Schiffauera a menší RCS 52 Rad. Čížka. Vzpomínku "Naši v Lublani" a ... když se to tam vejde. Už se na tom pracuje!

- Gumáček RX 210 jsem nakreslil a postavil jako sedmnáctiletý kluk v roce 1938. Překližka, lipové kulaté špejle, bambus, trochu ocelového drátu, lipová vrtule za 3.60,- Kč. Uložení hřídelky vrtule sice ještě - jak bývalo běžné - v hliníkovém "ložisku" - ale to se s bambusovým kolíkem dalo z trupu vyjmout a svazek (gumové nitě 1x1) bylo možno natočit ve vytaženém stavu! Model létal kolem 1 minuty. Z fotka v letu se zachovala, ale není reprodukovatelná.

"Twin Pusher" - jsou modely na gumu prastarého původu. Mají dva trupy šípovitě se rozbihajících dozadu, kde jsou 2 tlačné vrtule o průměru zhruba 300 mm. Neptají ale do skupiny klaických gumáků, soutěže s těmito modely mají společný hromadný vzlet z ruky. Vítězí model, který přistane naposledy. Uvěřejňujeme pro zajímavost, ani u nás nebudou "Twin Pusher" létat v BV 1 či 2.

Josef Vartecký
* 11.8.1993

Ano, tyž o kterém jste četli v minulém čísle IL na poslední stránce v povídce "Netopýr"... Bylo mu 75 let a co vím, velmi mnoho let z těchto bylo modelářských. Moje modelářina byla neodlučně spjata s Pepíkovou, on, ani já jsme nechyběli na žádné významnější poválečné soutěži. Do opravdové rodiny gumičkářů jsem se připojil až v roce 1949 se svojí "Vážkou" - na "Letenském poháru", jehož byl Pepa otcem. Modelářským i skutečným domovem mu byla Praha 7 s krámkem pana "Brkoly" a Gustou Buškem.

Pepík byl srdcem i duší gumičkář, ale velmi rád se pouštěl do oblastí méně, nebo vůbec neprobádaných, jako byly samokřídla a kachny. To jej provokovalo a podněcovalo jeho návrhářskou činnost. Ale už se mně nikdy nezeptá: "Hele Čízo, co tomu říkáš?". Každý z nás za ta léta něco modelářině odevzdal. Pepík rozhodně mnoho. A ta, jím vyoraná brázda tu zůstává, výrazná a rovná, jednou provždy.

Skoro na hodinu přesně, kdy Pepík bojoval svůj poslední nerovný boj se zákeřnou nemocí jsem držel v ruce tuto fotografii - při hledání jiné. Pradivná náhoda. Především číslo s "Netopýrem" dostal Pepík už do nemocnice. Měl prý velkou radost, že jsme si vzpomněli. Je to milé zjištění i když nikdo z nás nevěděl, že je Pepík v nemocnici.

Jestli snad jsem napsal o nějakou řádku navíc, je to v pořádku, on totiž Pepa "Varták" není běžný průměr v historii našeho modelářství. A byl to dobrý chlap a kamarád...

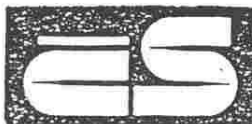
Adieu "Mister Loudal".

R. Čížek

Doplňte si adresář SAMu 95:

54 - Netáhl o Jaroslav
Sadová 281
266 01 Beroun 2

Banka pro život

ČESKÁ SPOŘITELNA a.s.

RIZIKA OMEZUJE,
JISTOTY GARANTUJE
ČESKÁ POJIŠŤOVNA

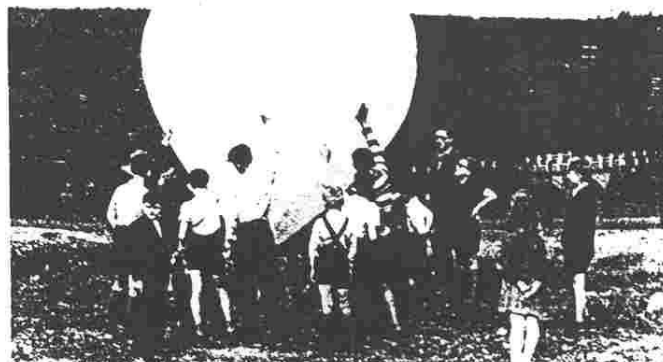
Jak jsem (nechtěně) vyděsil soudruhy z MNV.

O člena Žehrovické modelářské skupiny "Dědkovi" Vlachovi již byla řeč v minulých Informačních listech. Chci jen znovu připomenout, že nebyla kategorie, kterou by neokusil. Létal všechny druhy větronů, úspěšně gumáky i motoráky a byl náruživý účekař a taky byl jedním z prvních u nás, kdo třímal v ruce ty obrovité vysílače "Alfa" se 120 Voltovou baterií. Ale ještě předtím, snad už ve válečné době uměl dělat teplovzdušné balony...

V tomhle byl jaksi samorost, nikdo jiný této vášni neholdoval. Ale Pepíkovy slepovánky byly opravdu na úrovni. Jednou se mně přišel pochlubit s takovým balíkem poskládaného "hedvábného" papíru a když to celé rozbalil, ukázalo se, že to byl balon o průměru 2,5 metrů. To bylo nějak koncem léta. Balon jsem samozřejmě pochválil a Josef plný nadšení mně sdělil, že má doma rozestavěný větší o průměru 4m, a že když letíme za 14 dnů "VIII. Žehrovice", že by bylo dobré dát takovýhle nápis na balon a udelet trochu reklamy. Chytlo mně to nakonec také. Asi za týden se objevil tento stroj u nás na dvoře a s ním parta modelářů. Vitr nám sice zlehounčka pořádkově ode vsi, ale naše chalupa byla na okraji obce a tedy jsme nemuseli mít obavy, že se někde balon chytí na stromy, nebo na komin.

K startování byla k dispozici "benzín-lampa", slabá dlouhá tyčka, kterou se balon během napouštění přidržoval za očko ve vrchlíku ve svislé poloze, pár cihel a komínek od kamen. A šlo se na věc. Pepa poučoval co a jak, dozvěděli jsme se, že v závěru je třeba do balonu píchat prstem, aby se ověřilo, zda je "dost napravený". Na spodku hruškovitého tvaru měl balon obruč z pediku, za ní se přidržoval během plnění. Potom se vyvlékl háček z očka ve vrchlíku a balon se opatrně vypustil. Ale to už byla ve směru letu návratová služba, která běhala přes naši zahradu. Tak to bylo nejbližší. Již při třetím letu jsme o balon málem přišli. Přistál poblíž silnice na obec Žilinu a nějaký nenechavci už si jej soukali do auta. Ale touto dobou už si balonu leckdo všiml a protože touhle dobou létali na této trase i balony Svobodné Evropy, vzbudilo to pozornost lidí. Nejvíce asi tehdejšího tajemníka a předsedu MNV, jistě měli nějaká lejstra, jak s takovými balony nakládat. Naše vesnice je náramně dlouhá, skoro 2 km. A tihle dva jmenovaní byli na motorce zrovna na jejím druhém konci. Okamžitě nažhavili "Čízu", aby byli co nejdříve v místech předpokládaného přistání. Naše návratová služba ale pracovala bleskově a než tam pracovníci dojeli, kluci už byli zpět v bezpečí obestavěného dvora. Teprve při pátém letu jsme se přece jen na tom poli potkali. Striktně nám bylo řečeno, abychom balon ihned odevzdali a kde že jsou letáky, že zatajení je trestné. "O letácích nevíme, balon nedáme".

Řekli jsme trojhlasně. Když chcete takový balon mít, tak si ho postavte! Potom se vše vysvětlilo. Obecní radní viděli ve vzduchu "5 balonů Svobodné Evropy" a my zase 5x ten náš jediný. A že prý, když tam vždycky dojeli, žádný balon na místě nenašli. Bodejť! Inu, má nás Pán Bůh všelijaké...

Snad se nenajde nikdo, kdo by chtěl zlehčovat historičnost popsaného děje - vždyť už i bratři Mongolůvové asi před 100 lety...

Kdyby "Dědek" ještě žil, nevěřím, že by ho balonové nadšení pustilo, ale všechno je trochu jinak. Kde by dnes sháněl tolik "hedvábného papíru" a k tomu arch za 20 haléřů.

A náš balon? Ještě několikrát jsme ho "naprali" teplým vzduchem pro radost dětičkám z naší školy. A potom - víte, že už ani nevím, snad se časem dotrhal. Snad už si taky něco smím nepamatoval.

R. Čížek